

ПИШЕ: ПРОФ. ДР
БОЖИДАР М. БОЈОВИЋ

Народним бунтом до слободе

■ Ниједна власт, чак ни она једнопартијска „некрштених комуниста“ није тако понизила и обесмислила институције државе, удаљила их од народа и потчинила себи, као режим Мила Ђукановића

стављени захтјеви, као предуслов у остварењу циљева, јасни су и дубоко утемељени на узроцима народног незадовољства, засновани на непобитним чињеницама и доказима о криминалу, корупцији и безакоњу, пред којима нико, па ни међународна заједница, не смије остати равнодушан.

опозиционих странака или њихових лидера наметну као фактор који усмјерава протесте. Међутим, опозиција, удружена у захтјевима, треба да буде активни учесник у народном бунту пружајући, првенствено, логистичку подршку која је неопходна за миран ток и успјех протеста.

вонасталим демократским условима. Њихов корак од седам миља је да успјехом протеста поставе темеље у демократизацији Црне Горе. Није добро ни да се организатори протеста у било којем моменту одређују према судбини „достигнућа и остварења“ режима Мила Ђукановића.

Грађански протести кренули су Црном Гором. И сваким новим окупљањем нараста бујица незадовољног народа који се бори за Права, Правду и Слободу. Из свих крајева Црне Горе, сваке суботе, сливају се пут Подгорице све бројније колоне незадовољног и пониженог народа који се диже против однорођеног режима, режима који је прије тридесет година дошао на власт користећи се, такође, народним бунтом, али, са доминантном идеолошком назнаком. Нуклеус те идеолошке назнаке оних који су искористили народни бунт, биће генератор свих застрањивања носилаца власти, у којима је Црна Гора постала легло криминала, корупције и безакоња. Пуних тридесет година диктатор и његов режим газе етичке, моралне и традиционалне вриједности на којима је Црна Гора постала и опстајала као држава. Лажно се идентификујући са државом, пустоше њена богатства, преносећи их методама мафије у своје власништво. Ниједна власт, чак ни она једнопартијска „некрштених комуниста“ није тако понизила и обесмислила институције државе, удаљила их од народа и потчинила себи, као режим Мила Ђукановића. И када је дозлогрдило, морао је кренути грађански отпор незадовољних и обесправљених. Ови протести су, зато, посебни у односу на све досадашње. Посебни су јер немају вјерска, страначка, нити идеолошка обележја. Они су спонтани народни бунт, народа којем је догорело до ноката, бунт који у себи носи Антејску снагу способну да изведе на улице магичну цифру, узету за симбол, незадовољних, спремних да се ванинституционалним, демократским средствима боре за Слободу и правну државу. Овај бунт је истински револт обесправљеног народа, његов вапај за Слободом, и једина нада да се до ње дође, када је борба кроз заробљене институције изгубила сваки смисао. То овим протестима даје посебни значај јер као такви могу да ријеше суштинско питање Црне Горе- однос народа и власти. Да народ бира и контролише власт. Изворност народног бунта, али и доследност у даљим токовима услов је успјеха протеста и остварења постављених захтјева. А по-

Ризици који стоје пред организаторима народног бунта су велики. И биће све већи како бунт буде снажио. Однорођени режим има разрађене методе дамирне грађанске протесте скрене странпутицом. Зато организатори у планирању, наступима, изјавама и свим активностима, које слиједе, морају чувати изворност протеста који ће их афирмисати и снажити. Неке од мјера, сматрам, посебно су важне... Миран и достојанствен ток уз коришћење свих дозвољених демократских средстава у ванинституционалној борби против однорођеног режима је најважнији предуслов успјеха протеста. Програм и тајминг активности треба да буду добро разрађени, а у активности и у наступе треба укључивати што више некорумпираних, угледних грађана различитих социјалних структура и националне припадности. Охрабрује изјава једног од организатора Демира Хоџића 23.2. у Подгорици: „Ово су ненасилни протести и такви ће остати. Ако неко покуша да прави проблеме, тај није дио нас“. Само нека тако остане!

Не смије се дозволити да се у било ком моменту, појединачно или групно, неке од

„ Оног момента када на протестима буде критична маса незадовољних, а то је и половина од магичног броја који су организатори узели као симбол, почеће да попушта сувомеђа институција однорођеног режима

Опозиција ће показати политичку зрелост ако потпише уговор, и буде чврста у ставу да неће учествовати на изборима до испуњавања захтјева протеста. Или, да заједнички, што би имало посебну тежину, посланици опозиције врате мандате. Био би то значајан искорак у интернационализацији политичке кризе у Црној Гори. Организатори протеста ни у једном моменту не би требало да испоље првоборачке амбиције у будућим политичким токовима Црне Горе. Нити да себе замишљају као „коректора власти“ у но-

У демократском амбијенту, већинска воља слободних грађана усмјераваће политичке токове, мирити распућену Црну Гору, стварати услове за живот достојан човјека у слободној и правној држави. Слободарски дух обесправљеног и пониженог народа почео је да се незадрживо шири Црном Гором. Оног момента када на протестима буде критична маса незадовољних, а то је и половина од магичног броја који су организатори узели као симбол, почеће да попушта сувомеђа институција однорођеног режима. Тада, сви на улице! Пред плимом народног незадовољства и бунта прихватање захтјева за оставкама је једини пут мирног рјешења. А ако и тада диктатор употреби „државу против народа“, био би то његов политички крај. „Држава“, каквом је он замишља, била би празна пушка у његовој одбрани, али, нажалост, с озбиљним последицама за које би пуну одговорност сносио он. Али и међународна заједница, првенствено, ЕУ и САД, ако у међувремену не би предузеле мјере против диктатора који је погазио темеље демократије и цивилизације.